

REZIME PROGRAMA OBUKE

Naziv programa obuke

„Jačanje kapaciteta i vještina stručnih radnika/ca i stručnih saradnika/ca u oblasti socijalne i dječije zaštite za rad sa roditeljima i/ili starateljima LGBTIQ osoba i rad sa roditeljima i/ili starateljima koji/e su LGBTIQ osobe“

Autor, odnosno koautori programa obuke

Jelena Čolaković, direktorica programa direktne asistencije osobama u riziku od socijalne isključenosti i socijalno isključenima, NVO Juventas

Marija Radović, spec. socijalne politike i socijalnog rada, koordinatorka rada odjeljenja u okviru programa direktne asistencije osobama u riziku od socijalne isključenosti i socijalno isključenima, NVO Juventas

Realizator/i programa obuke

Danijel Kalezić, predsjednik upravnog odbora, LGBTIQ Asocijacija Kvir Montenegro

Miloš Knežević, programski koordinator, LGBTIQ Asocijacija Kvir Montenegro

dr Tea Dakić, mr sc. bioetike specijalistkinja psihijatrije

Jelena Čolaković, direktorica programa direktne asistencije osobama u riziku od socijalne isključenosti i socijalno isključenima, NVO Juventas

Marija Radović, spec. socijalne politike i socijalnog rada, koordinatorka rada odjeljenja u okviru programa direktne asistencije osobama u riziku od socijalne isključenosti i socijalno isključenima, NVO Juventas

Ciljevi programa obuke

Opšti ciljevi ovog programa obuke su:

- unapređenje znanja i vještina stručnih radnika/ca i saradnika/ca u oblasti socijalne i dječije zaštite za pružanje direktne podrške i rad sa roditeljima i starateljima LGBTIQ osoba i roditeljima/starateljima koji/e su LGBTIQ osobe;
- unapređenje kompetencija stručnih radnika/ca i saradnika/ca u oblasti socijalne i dječije zaštite za usvajanje i primjenu poštujućih stavova i intervencija u radu sa roditeljima i starateljima LGBTIQ osoba i roditeljima/starateljima koji/e su LGBTIQ osobe.

Specifični ciljevi programa obuke su:

- podizanje nivoa znanja o specifičnostima rada sa roditeljima/starateljima LGBTIQ djece i upoznavanje sa fazama suočavanja roditelja i procesom prihvatanja;
- podizanje nivoa znanja o specifičnostima rada sa roditeljima/starateljima koji su LGBTIQ osobe;
- unapređenje znanja o mogućim metodama i tehnikama u radu sa roditeljima/starateljima LGBTIQ djece i LGBTIQ roditeljima/starateljima;
- unaprijeđenje znanja u odnosu na mitove nasuprot činjenicama u odnosu na zajednicu LGBTIQ osoba, a posebno u odnosu na uticaj predrasuda na kvalitet života i zdravlja LGBTIQ djece i njihovih porodica;
- bolje razumijevanje: složenosti izazova/poteškoća sa kojima se suočavaju LGBTIQ djeca i njihovi roditelji u Crnoj Gori, kao i roditelji/staratelji koji su LGBTIQ osobe; potrebe za stalnim unapređenjem znanja sa naučnim utemeljenjima u odnosu na oblast pružanja podrške i usluga zajednici LGBTIQ

osoba, a posebno LGBTIQ roditeljima/starateljima i njihovoj djeci; potrebe za kontinuiranim unapređenjem znanja u odnosu na oblast pružanja podrške i rada sa LGBTIQ zajednicom, kao i potrebe za usvajanjem poštujućeg informisanog stava i pristupa od strane cjelokupnog profesionalnog osoblja u oblasti socijalne i dječije zaštite; uticaja predrasuda i mitova koji se vezuju za roditeljstvo LGBTIQ osoba i njihovog uticaja na kvalitet života ovih porodica, kao i na dostupnost pravovremenih i kvalitetnih usluga u oblasti socijalne i dječije zaštite;

- unaprijeđenje znanja u odnosu na praksu u radu sa roditeljima/starateljima koji su LGBTIQ osobe u zemljama Evrope i svijeta;
- bolje razumjevanje podizanje svijesti o potrebi za multidisciplinarnim i multisektorskim pristupom u pružanju podrške roditeljima i starateljima LGBTIQ osoba, ali i pružanju podrške roditeljima/starateljima koji/e su LGBTIQ osobe.

Sadržaj programa obuke

U skladu sa gore navedenim ciljevima obuke, obuka će se obaviti u **dva modula** i fokusirati na sljedeće sadržaje:

I modul

- 1) Upoznavanje osnovnih pojmova i principa rada važnih u radu sa LGBTIQ zajednicom i njihovim porodicama: koji reflektuju poštujući i profesionalni stav i stanovište stručnih radnika/ca i stručnih saradnika/ca u oblasti socijalne i dječije zaštite zasnovan na principima uvažavanja svakog pojedinca/ke bez obzira na lična svojstva; kako bi se izbjegao svaki potencijalni stigmatizujući i/ili discriminatorni stav i narativ u radu i pružanju podrške.
- 2) Jačanje stepena informisanosti o trenutnoj situaciji/klimi kada je u pitanju porodična podrška LGBTIQ osobama u Crnoj Gori;
- 3) Razumijevanje društvenog konteksta i uticaja istog na zajednicu LGBTIQ osoba i na stav roditelja/staratelja prema LGBTIQ djetetu;
- 4) Uviđanje i posmatranje svijeta iz ugla osobe koja zbog određenih karakteristika/osobnosti nema mogućnost da pristupi određenim uslugama, pogodnostima;
- 5) Upoznavanje učesnika/ca sa specifičnostima pružanja direktne podrške klijentkinjama/ima koje/i su roditelji/staratelji LGBTIQ osoba;
- 6) Unaprijeđenje znanja u odnosu na postojeće servise podrške na lokalnom i nacionalnom nivou, te potrebom za zagovaranjem mogućnosti razvijanja novih usluga i servisa i usvajanjem multidisciplinarnog pristupa i prakse u pružanju direktne podrške roditeljima/starateljima LGBTIQ osoba;
- 7) Razvijanje vještina stručnih radnika/ca i saradnika/ca u oblasti socijalne i dječije zaštite kroz interaktivne radionice u kojima se podstiču i vježbaju vještine aktivnog slušanja, refleksije, empatije i nenasilne komunikacije. Ovo posebno kroz model poznat pod nazivom „živa biblioteka“ gdje učesnici/e obuke imaju priliku da razgovaraju i upoznaju se sa osobama koje pružaju seksualne usluge, te njihovim iskustvima i izazovima.

II modul

- 1) Bolje razumijevanje trenutne situacije u Crnoj Gori kada su u pitanju zakonodavna rješenja, te praksa u odnosu na roditelje/staratelje koji su LGBTIQ osobe;
- 2) Upoznavanje učesnika/ca sa specifičnostima pružanja direktne podrške i potencijalnih metoda i tehnika u pružanju podrške roditeljima/starateljima koji/e su LGBTIQ osobe sa ciljem stvaranja afirmativnog prostora za rad i saradnju;

- 3) Razvoj vještina za bolje razumijevanje potreba klijenta/kinje koji/a je LGBTIQ roditelj/staratelj i pružanje onih usluga koje će u najvećoj mogućoj mjeri odgovoriti na potrebe i biti u najboljem interesu ovih porodica;
- 4) Usvajanje znanja u odnosu na postojeće servise podrške na lokalnom i nacionalnom nivou sa iskustvom u radu sa LGBTIQ roditeljima/starateljima, te u odnosu na potrebe zagovaranje razvijanja novih usluga i servisa, multidisciplinarnog pristupa i prakse u pružanju direktne podrške LGBTIQ roditeljima/starateljima;
- 5) Upoznavanje uporedne prakse zemalja Evrope i svijeta i naučno utemeljenih podataka koja oslikavaju praksu u radu sa LGBTIQ osobama i pozitivnog stava prema LGBTIQ osobama kao roditeljima/starateljima;
- 6) Razvijanje vještina stručnih radnika/ca i saradnika/ca u oblasti socijalne i dječije zaštite kroz interaktivne radionice u kojima se podstiču i vježbaju vještine aktivnog slušanja, refleksije, empatije i nenasilne komunikacije. Ovo posebno kroz model poznat pod nazivom „živa biblioteka“ gdje učesnici/e obuke imaju priliku da razgovaraju i upoznaju se sa LGBTIQ osobama koje su roditelji/staratelji, te njihovim iskustvima i izazovima.

Kompetencije koje će program obuke razvijati

Nakon sprovedene obuke učesnici/e će moći:

- Razumjeti kompleksnost izazova sa kojima se suočavaju roditelji/staratelji LGBTIQ osoba, ali i roditelji/staratelji koji su LGBTIQ osobe, te usvojiti poštujuću terminologiju i pristup u radu koji će reflektovati profesionalnost, razumjevanje i otvorenost za inovacije i promjene;
- Razumjeti pojam coming out/a (izlaska iz ormara/tišine/sjenke) i njegovog uticaja na pojedinca i njegovo/njeno najbliže okruženje;
- Unaprijediti znanja u odnosu na primjenu odgovarajućih metoda i tehnika u radu sa roditeljima/starateljima LGBTIQ osoba sa ciljem punog prihvatanja seksualne ili rodne orijentacije djeteta od heteroseksualne do cisrodnosti kao i metoda i tehnika primjenjivim u radu sa roditeljima/starateljima koji su LGBTIQ osobe;
- Unaprijediti znanja i povećati stepen informisanja u odnosu na postojeće servise podrške i usluge na lokalnom i nacionalnom nivou, potrebu za uvođenjem novih prilagođenih usluga/intervencija i potrebu za jačanjem saradnje sa (licenciranim) pružiocima usluga iz redova nevladinih organizacija koje imaju iskustvo u pružanju usluga ciljnim grupama, a koji u kontinuitetu unaprijeđuju znanja i vještine za rad sa ovom zajednicom;
- Razumjeti potrebu za proaktivnijim uključivanjem stručnih radnika/ca i stručnih saradnika/ca iz oblasti socijalne i dječije zaštite u odnosu na pozitivne promjene i promovisanje inovativnih pristupa i intervencija zasnovanih na činjenicama, a u najboljem interesu klijenata/kinja i njihovih porodica i drugih bliskih osoba.
- Razumjeti postojeće i moguće izazove sa kojima se suočavaju LGBTIQ roditelji/staratelji u Crnoj Gori i potrebu za usvajanjem naučno i empirijski zasnovanih pristupa u radu i pružanju direktne podrške kada su korisnici/e u oblasti socijalne i dječije zaštite LGBTIQ roditelji/staratelji i/ili njihova djeca;
- Razumjeti potrebu za daljim unapređenjem znanja u ovoj oblasti i potrebu da stečena znanja dijele sa stručnim radnicima/ama i stručnim saradnicima/ama koji su uključeni u pružanje direktne podrške korisnicima/ama prava i usluga u oblasti socijalne i dječije zaštite koji su LGBTIQ roditelji/staratelji;

- Razumjeti razmjere uticaja diskriminatornog ili neprihvatajućeg stava i ponašanja roditelja/staratelja LGBTIQ osoba i društva uopšte na kvalitet života i zdravlja LGBTIQ osoba;
- Sami/e sprovesti dodatnu edukaciju unutar sopstvenih ustanova u odnosu na temu obuke.

Ciljna grupa stručnjaka kojima je obuka namijenjena

Program obuke namijenjen je stručnim radnicima/cama i stručnim saradnicima/cama u oblasti socijalne i dječije zaštite.

Oblast na koju se program obuke odnosi

Program obuke odnosi se na oblast socijalne i dječije zaštite, konkretnije na pružanje direktne podrške roditeljima/starateljima LGBTIQ osoba i LGBTIQ osobama koji/e su roditelji/staratelji, a koji/e su potencijalni korisnici/e ili korisnici/e prava i usluga u ovoj oblasti.

Uslovi za uključivanje stručnjaka u obuku

Program obuke namijenjen je stručnim radnicima/ama, stručnim saradnicima/ama koji: pružaju direktnu podršku korisnicima/ama u oblasti socijalne i dječije zaštite; ranije nisu učestvovali na obukama koje tretiraju ovu temu/oblast, te ne posjeduju sertifikat o pohađanju iste, a u radu mogu primjeniti stečene vještine i znanja.

Krajnji korisnici

Krajnji korisnici/e programa obuke nisu samo stručni radnici/e i stručni saradnici/e koji će biti direktno uključeni u obuku, nego i njihove kolege/nice koje će oni po završetku obuke moći dodatno edukovati o temama koje ova obuka podrazumijeva, i najvažnije – roditelji/staratelji i drugi članovi/ice porodice LGBTIQ osoba, djeca čiji su roditelji/staratelji LGBTIQ osobe, prijatelji i druge bliske osobe, te sami građani/ke Crne Gore čijem boljem kvalitetu života bi ova obuka trebalo da da doprinos.

Broj učesnika u grupi

Program obuke predviđen je za rad sa grupom koja broji od 15 do 20 učesnika/ca.

Dužina trajanja programa obuke

Program obuke traje četiri dana, kroz dva modula po dva dana, u ukupnom trajanju od minimum 12 sati po jednom modulu.